

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики
вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001
тел. 226-25-39, факс 278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
код ЄДРПОУ 37471967
e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy
24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001
tel. +380-44/226-25-39
fax +380-44/278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
e-mail: info@minagro.gov.ua

16.11.2017 № 37-60-7/25425

На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

*Про погодження проекту наказу
Мінагрополітики*

Міністерство аграрної політики та продовольства України надсилає на погодження проект наказу “Про затвердження затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці” (далі – проект наказу).

Відповідно до Закону України “Про засади державної регуляторної політики” просимо погодити проект наказу у десятиденний термін.

- Додатки: 1. Проект наказу на 15 арк.
2. Копія повідомлення про оприлюднення на 3 арк.
3. Аналіз регуляторного впливу на 10 арк.

Перший заступник Міністра

Максим МАРТИНЮК

**МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА
ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

Мінагрополітики
вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001
тел. 226-25-39, факс 278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
код ЄДРПОУ 37471967
e-mail: info@minagro.gov.ua

**MINISTRY
OF AGRARIAN POLICY AND
FOOD OF UKRAINE**

Minagropolicy
24, Khreshchatyk str., Kyiv 01001
tel. +380-44/226-25-39
fax +380-44/278-76-02
web: www.minagro.gov.ua
e-mail: info@minagro.gov.ua

16 листопада 2017 року

ДОВІДКА

У зв'язку з відпусткою Міністра аграрної політики та продовольства України Тараса Вікторовича Кутового (лист Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 37454/1/1-17) та відповідно до пункту 25 розділу I Розподілу функціональних повноважень між Міністром та заступниками Міністра, затвердженого наказом Мінагрополітики від 04 листопада 2015 року № 413 (зі змінами), виконання обов'язків Міністра покладено на першого заступника Міністра Мартинюка Максима Петровича.

Директор Департаменту електронного
документообігу та контролю апарату

І. Кавун

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

Київ

№ _____

Про затвердження Інструкції з
профілактики та ліквідації
реовірусної інфекції птиці

Відповідно до статей 6, 7 Закону України “Про ветеринарну медицину”, підпункту 9 пункту 4 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 25 листопада 2015 року № 1119,

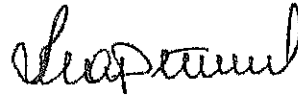
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці, що додається.
2. Департаменту тваринництва забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Перший заступник Міністра

М. Мартинюк

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці”

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Законом України “Про ветеринарну медицину” визначено основні завдання в галузі ветеринарної медицини. Одним з пріоритетних завдань відповідно до цього Закону є захист тварин та людей від збудників інфекційних хвороб та усунення ризиків при виникненні таких хвороб.

Виникнення та розповсюдження інфекційних хвороб у птахогосподарствах різних форм власності та подальше поширення їх через продукцію птахівництва.

Дослідження птиці та продукції птахівництва на наявність реовірусної інфекції в Україні проводяться спорадично, тому фактичний епізоотичний стан щодо реовірусної інфекції не встановлений, хоча й реєструються періодичні спалахи реовірусної інфекції.

Тому, при здійсненні імпортно-експортних операцій з продукцією птахівництва, особлива увага приділяється контролю наявності інфекційних хвороб птиці, у тому числі реовірусної інфекції.

Таким чином, захворювання птиці на реовірусну інфекцію в Україні спричиняє збитки у птахівництві, а саме викликає захворювання реовірусна інфекція. Крім того, існує необхідність у визначенні заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці.

На цей час в Україні не існує нормативного акта (Інструкції) з профілактики та ліквідації цієї інфекційної хвороби.

Беручи до уваги те, що в Україні реєструються періодичні спалахи реовірусної інфекції, що спричиняє збитки та втрати у птахівництві, існує загроза захворювання людей на реовірусну інфекцію, враховуючи досягнення та розробки сучасної науки щодо діагностики, лікування, профілактики захворювання на реовірусну інфекцію, виникла необхідність у розробці проекту наказу “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці” (далі-Інструкція). Своєчасність, доцільність, ефективність такого документа доведено вимогою часу.

2. Мета і шляхи її досягнення

Мета розробки Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо реовірусної інфекції птиці, покращенні методів боротьби з цим захворюванням, покращенні можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, усунення ризиків для виникнення харчових токсикоінфекцій для людей, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці.

3. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діє Закон України “Про ветеринарну медицину”. Реалізація акта не потребує внесення змін, розроблення нових чи визнання актів такими, що втратили чинність.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткових фінансових витрат.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством екології та природних ресурсів України, Державною регуляторною службою України та державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

6. Регіональний аспект

Проект наказу не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць, а також функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

7. Запобігання корупції

У проекті наказу відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

8. Громадське обговорювання

Проект наказу розміщено та оприлюднено на офіційних веб-сайтах Міністерства аграрної політики та продовольства України та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект наказу є регуляторним актом.

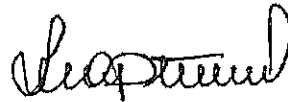
10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Проект наказу не має впливу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття наказу забезпечить у повній мірі організацію та контроль за епізоотичною ситуацією щодо реовірусної інфекції птиці, покращення методів боротьби з цим захворюванням, покращення можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств та визначить заходи безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці.

Перший заступник Міністра
аграрної політики та продовольства
України

Максим МАРТИНЮК

“ ” _____ 2017 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики
та продовольства України
від _____ № _____

ІНСТРУКЦІЯ

з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці

І. Загальні положення

1. Ця Інструкція встановлює порядок проведення профілактичних заходів спеціалістами ветеринарної медицини щодо недопущення захворювання птиці на реовірусну інфекцію, порядок проведення ветеринарно-санітарних заходів у випадках спалаху хвороби на реовірусну інфекцію у птахогосподарствах різних форм власності та порядок внутрішньогосподарського використання або подальшої реалізації одержаних яєць, м'яса та м'ясопродуктів від забою птиці та іншої продукції птахівництва при виявленні реовірусної інфекції і є обов'язковою для виконання у птахогосподарствах, незалежно від форм власності і відомчого підпорядкування, фізичними особами – підприємцями,

спеціалістами ветеринарної медицини, які здійснюють діяльність у сфері птахівництва.

2. Реовірусна інфекція - (теносиновіт курей (ТСК), тендосиновіт, вірусний артрит, "слабкість ніг", синовіт, артрит, інфекційний синусит індиків) - контагіозне захворювання, яке характеризується ураженням синовіальних мембран, сухожилків та суглобів кінцівок, підвищеною загибеллю молодняку, зниженням несучості і виводимості курчат та індичат.

3. Збудником хвороби є РНК-вмісний авіреовірус, який має зовнішній та внутрішній капсиди та двошарову оболонку, розмножується в цитоплазмі. Вірус не володіє гемаглютинуючими властивостями та не патогенний для лабораторних мишей. Реовіруси птиці розділяють на п'ять серотипів. Штами авіреовірусів добре розмножуються на курячих та індичих ембріонах, у культурі клітин нирок курчат і культурі клітин фібробластів курячих ембріонів.

4. Реовіруси птиці стійкі до дії ультрафіолетового опромінення, зберігають здатність до репродукції при широкому спектрі рН середовища - від 2 до 8, мало чутливі до ряду дезінфекційних речовин, стійкі до ефіру та хлороформу. Ліофілізований вірус зберігає інфекційність протягом п'яти і більше років. При кімнатній температурі до 20 °С вірус зберігає життєздатність протягом п'яти і більше місяців, інактивується під дією 3% розчину лугу за температури 35 °С, 70 °С розчину етилового спирту, 3% розчину формаліну за температури 56 °С протягом 30 хвилин, 0,1 % розчину естостеролу протягом трьох хвилин за температури 20 °С.

5. Джерелом інфекції є хвора та перехворіла птиця. Механічними факторами передачі інфекції є гризуни, птахи, мухи, комахи тощо.

Передається вірус з хрущаком мучним, у якому він може зберігатися впродовж 8 тижнів після інфікування.

Факторами передачі збудника можуть бути неззаражені відходи інкубації і сировина, одержана від хворої птиці (яйця, м'ясо, пух, пір'я), та забруднені виділеннями хворих птахів корми, підстилка, інвентар, одяг і взуття обслуговувального персоналу, транспортні засоби тощо.

Шляхи передачі вірусу - контактний, аліментарний та трансваріальний.

Реовірусною інфекцією частіше хворіє молодняк курей, індиків, качок, рідше - інших видів птиці. Хвороба протікає у вигляді ензоотичних спалахів.

Вірус локалізується в сухожилках суглобів кінцівок. Найбільша кількість збудника є в посліді хворої птиці.

6. Захворювання перебігає у гострій, підгострій, хронічній та субклінічній (латентній) формах. Перехворіла птиця стає тривалим вірусоносієм.

При інфікуванні вірулентним штамом авіреовірусу добових курчат, індичат, гусенят інкубаційний період триває 48-72 години. У хворого молодняку спостерігають діарею, пригнічення, на 5-10 добу збільшується його загибель на 2-5 % і більше. У перехворілих гусенят та індичат може розвинутися інфраорбітальний синусит, кон'юнктивіт.

Для хронічного перебігу хвороби характерні такі симптоми: молодняк відстає у рості, малорухливий, у стадії виражений нерівномірний розвиток птиці, розвиваються теносиновіти, при яких відмічається неправильна постава нижніх кінцівок, кульгавість.

При зараженні реовірусом птиці 10-30 - денного віку інкубаційний період триває 2-12 діб і більше, що супроводжується підгострим перебігом захворювання, загибеллю птиці, що становить 1,5-5 %. У майбутньому очікуваної продуктивності від перехворілої птиці не отримують.

У курчат м'ясних порід 5-тижневого, а в яєчних - 9-10 - тижневого віку з'являються набряки навколо суглобів кінцівок. Птиця кульгає, пересування утруднене. При зтяжньому перебігу хвороба переходить у хронічну форму, при цьому нерідко відбувається розрив сухожилків кінцівок, що частіше реєструють у дорослої птиці в області гомілки, розвиваються артрити.

У дорослої птиці хвороба перебігає хронічно, загибель становить 1-2 %, вибраковка - понад 20 %, несучість знижується на 20 %. Спостерігається 20-30 % курей з ознаками виснаження та кульгавості. Хворі індички та гуси не поїдають добову норму корму, швидко худнуть, відзначають діарею та інфраорбітальний синусит.

Найбільш значний відхід при гострому перебігу в молодняку птиці м'ясного напрямку: бройлерів - 5-18 %, індичат та гусенят - до 50 %, каченят - до 100 %.

При патолого-анатомічному розтині трупів птиці неускладнених форм захворювання спостерігають катаральний ентерит, збільшення нирок, атрофію фабрицієвої бурси, некротичні фокуси в печінці, селезінці, серцевий м'яз в'ялий, підшлункова залоза гіперемійована.

У курчат можна спостерігати провентрикуліт, потоншення м'язового шлунка, набряки суглобів тазової кінцівки.

II. Діагностика реовірусної інфекції

1. Діагноз встановлюють на підставі аналізу епізоотичної ситуації регіону, господарства, клінічних ознак, результатів серологічних досліджень, а саме реакції дифузної преципітації (РДП), реакції нейтралізації (РН), реакції непрямой гемаглютинації (РНГА), імуноферментного аналізу (ІФА), наявності характерних патолого-анатомічних змін та ідентифікації виділеного вірусу. Стадо птиці

вважається неблагополучним, якщо титри антитіл в РН у невакцинованих птахів перевищує 1:32.

2. У лабораторію ветеринарної медицини для вірусологічного дослідження направляють свіжі (не пізніше 2-х годин після загибелі) трупи, тушки вимушено забитої птиці, живий молодняк птиці (не менше 5 голів) з вираженими клінічними ознаками захворювання, або стерильно відібраний патологічний матеріал (вміст інфраорбітальних синусів, уражені суглоби, нирки, частки запаленого кишечника без вмісту). Зразки патологічного матеріалу відбирають з дотриманням правил асептики. Транспортують відібраний патологічний матеріал у термосі (ємності) з льодом при температурі не вище +1- +4 °С, або консервують 30-50 %-вим розчином хімічно чистого гліцерину на стерильному фізіологічному розчині. Фізіологічний розчин попередньо автоклавують при температурі 120°С на протязі 30 хвилин.

3. Для серологічних досліджень відбирають 25 проб сироваток крові від птиці однієї партії чи яйця і досліджують в РДП, РН, РНГА, ІФА.

4. При встановленні діагнозу необхідно враховувати можливість змішаного перебігу даної хвороби з рядом інших інфекцій.

III. Профілактика реовірусної інфекції

1. Для профілактики реовірусної інфекції птиці керівники та спеціалісти птахогосподарств незалежно від форм власності зобов'язані виконувати заходи, передбачені Законом України "Про ветеринарну медицину", Ветеринарно - санітарними правилами для птахівницьких господарств і вимог до їх проектування, затвердженими наказом Головного державного інспектора ветеринарної медицини України

від 03 липня 2001 року № 53, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 05 липня 2001 року за № 565/5756, та керуватись іншими нормативно-правовими актами ветеринарної медицини галузі птахівництва. При цьому необхідно організувати захист птахогосподарства від занесення інфекцій та їх розповсюдження.

2. Дезінфекція проводиться, відповідно до вимог Інструкції з проведення санітарної обробки – дезінфекції, дезінсекції та дератизації об'єктів птахівництва, затвердженої наказом Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 20 червня 2007 року № 69, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13 липня 2007 року за № 813/14080, або іншими дезінфекційними ветеринарними препаратами, що пройшли державну реєстрацію для їх обігу та використання в Україні відповідно до Положення про державну реєстрацію ветеринарних препаратів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 року № 1349.

3. Інкубаційні яйця завозять із птахогосподарств та отриманих від птиці різних видів, благополучних щодо інфекційних хвороб, за наявності ветеринарних документів, передбачених Правилами заповнення, зберігання, списання ветеринарних документів та вимог до їх обліку, затвердженими наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 серпня 2014 року № 288, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 03 жовтня 2014 року за № 1202/25979. Не допускається змішування в інкубаційних шафах та вивідних інкубаторах яєць, завезених з різних птахогосподарств. Інкубаційні яйця, які отримують у птахогосподарстві, дезінфікують двічі: не пізніше 1,5 години після знесення та перед закладкою в інкубатор.

4. Птицю різних вікових груп розміщують на територіально відокремлених зонах, дотримуючись необхідних зооветеринарних, санітарних норм розривів і щільності посадки птиці. На вирощування приймають здоровий повноцінний молодняк.

5. У птахогосподарстві потрібно витримувати термін міжциклових профілактичних перерв. Перед посадкою кожної наступної партії птиці проводиться ретельне очищення, миття та дезінфекція пташників, інкубаторіїв, обладнання, інвентарю тощо. При утриманні птиці дотримуються вимог ветеринарно-санітарного режиму.

6. Кожна партія кормів, що надходить у птахогосподарство, підлягає вхідному контролю.

7. Для специфічної профілактики реовірусної інфекції застосовують живі та інактивовані вакцини, які зареєстровані в Україні. Вакцинують дорослу птицю з метою створення імунітету в батьківському стаді, чим попереджується трансваріальна передача збудника і отримання пасивного імунітету в молодняку з перших днів життя.

Вакцинацію проводять згідно з настановами щодо застосування вакцин, але не пізніше 35-50-денного віку птиці.

8. У птахогосподарстві необхідно постійно здійснювати заходи з дезінфекції, дезінсекції та дератизації, не допускати потрапляння синантропної птиці (голубів, горобців, ворон тощо) у пташники.

9. Трупни птиці, відходи інкубації утилізують у спеціально обладнаному цеху під контролем спеціалістів ветеринарної медицини.

Продукт, отриманий при утилізації відходів, згодовувати птиці забороняється.

10. Послід від птиці складують у штабелі на ізольованому майданчику для подальшого знезараження біотермічним методом. При активному біотермічному процесі штабель витримують не менше 45 діб. При температурі навколишнього повітря нижче 0 °С, коли біотермічні процеси сповільнюються, термін знезараження збільшують до 90 діб.

11. Транспорт і тару, які використовували для перевезення курчат, відходів інкубації, дезінфікують після кожного використання або, якщо дезінфекція тари неможлива, її спалюють (картонну, дерев'яну).

12. Працівники птахогосподарств повинні дотримуватися санітарного режиму на підприємстві та правил особистої гігієни.

IV. Заходи щодо ліквідації реовірусної інфекції птиці

1. Птахогосподарство (пташник, ферму, відділення), у якому встановлено захворювання на реовірусну інфекцію, оголошують неблагополучним і вводять карантинні обмеження, при яких забороняється:

переміщення птиці з неблагополучних пташників (ферми, відділення, зони) у будь-яке інше приміщення чи птахогосподарство;

переміщення птиці всередині пташника;

використання для інкубації яєць з неблагополучних пташників;

використання тари без дезінфекції;

вивезення кормів, обладнання, інвентарю з території неблагополучного птахогосподарства;

вивезення пуху і пера на переробні підприємства без дезінфекції;

ввезення та складування яєць, отриманих від птиці неблагополучних і благополучних пташників в одному яйцескладі птахогосподарства;

вхід персоналу на територію неблагополучного птахогосподарства та вихід з нього без повної санітарної обробки та зміни одягу і взуття.

2. У неблагополучному птахогосподарстві дозволяється:

інкубація яєць, отриманих з благополучних пташників, з метою відтворення власного стада;

вивезення здорової птиці для забою на птахопереробних підприємствах, а також забитої птиці на харчові цілі;

вивезення інкубаційних яєць благополучних пташників. Інкубаційні яйця, які отримують у птахогосподарстві, дезінфікують двічі: не пізніше 1,5 години після знесення та перед закладкою в інкубатор. Для дезінфекції використовують пари формальдегіду або інші деззасоби, що зареєстровані в Україні, згідно з настановами щодо їх застосування;

реалізація на харчові цілі яєць, які отримані від птиці благополучних пташників.

3. Допускається ввіз у неблагополучне господарство щодо реовірусної інфекції інкубаційних яєць і птиці добового віку з птахівничих ферм, благополучних щодо інфекційних хвороб птиці, за умови інкубації яєць в окремому інкубаторі після його санації та ізольованого вирощування отриманого молодняка в приміщеннях після санації.

4. При виникненні та локалізації хвороби в окремому пташнику хвору, ослаблену і некондиційну птицю забивають і утилізують. Птицю, яку підозрюють у зараженні, відправляють на забій із дотриманням відповідних ветеринарно - санітарних вимог. Яйця, отримані від підозрілої на захворювання птиці, використовують після знезараження проварюванням (не менше 10 хвилин) або направляють на промислову переробку, де застосовуються високі температури. При неможливості виконання цих вимог – яйця підлягають утилізації.

Ветеринарно-санітарну експертизу м'яса після забою птиці проводять таким чином:

за наявності характерних паталого-анатомічних змін у внутрішніх органах і м'язах усі продукти забою утилізують;

за відсутності змін у м'язах - тушки направляють на проварювання або виготовлення консервів, а внутрішні органи утилізують.

5. У птахогосподарствах, неблагополучних щодо реовірусної інфекції, уживають заходів з підвищення резистентності всього поголів'я птиці і поліпшення зоогігієнічного режиму утримання та годівлі птиці. Для цього в корми вводять вітаміни, антиоксиданти, регулюють обмін повітря в пташниках тощо.

6. У неблагополучних птахогосподарствах проводять аерозольну дезінфекцію.

7. З метою прискорення ліквідації реовірусної інфекції допускається забій усієї птиці неблагополучного пташника (відділення, ферми, птахогосподарства), не чекаючи закінчення терміну експлуатації, за розпорядженням Головного інспектора ветеринарної медицини району та за згодою керівника (власника) птахогосподарства.

8. Послід, підстилку з неблагополучних пташників потрібно піддавати біотермічній обробці, як зазначено в пункті 10 розділу III цієї Інструкції.

9. Після забою птиці проводять механічну очистку та ретельне миття пташників, обладнання, виробничих територій, транспорту та інших об'єктів. Дезінфікують розчином 3 % хлорного вапна з 5 % вмістом активного хлору, 3 % розчином лугу, аерозольно 40 % формальдегідом або

іншими дезінфікуючими засобами, дозволеними в Україні згідно з настановами щодо їх застосування.

10. Обмеження знімаються з птахогосподарства через 2 місяці після вивезення птиці з неблагополучної ферми, відділення, пташника чи птахогосподарства, але не раніше як через 30 днів після останнього випадку виявлення хворої або підозрілої на захворювання птиці та проведення заключних ветеринарно-санітарних заходів.

Благополучними вважаються птахогосподарства, у яких захворювання птиці на реовірусну інфекцію не спостерігалось протягом одного року після останнього випадку.

V. Правила безпеки для обслуговувального персоналу в неблагополучних щодо реовірусної інфекції птахогосподарствах

1. Працівники птахогосподарств повинні проходити попередній (до прийняття на роботу) і періодичні (один раз на рік) профілактичні медичні огляди відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 року № 559 “Про затвердження переліку професій виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок”, дотримуватися санітарно-гігієнічного режиму на підприємстві та правил особистої гігієни.

2. Працівники забезпечуються мийними та дезінфікуючими засобами, спеціальним одягом, засобами індивідуального захисту, які мають запобігати інфікуванню.

3. Серед працівників птахогосподарств відповідальними особами обов'язково проводиться роз'яснювальна робота з питань дотримання правил особистої гігієни.

4. При проведенні аерозольної дезінфекції та використанні препаратів, що подразнюють слизову оболонку очей та органів дихання, працювати дозволяється тільки в протигазах або респіраторах та захисних окулярах, а при контакті з концентрованими розчинами необхідно користуватися гумовими рукавичками.

5. В аптечках першої допомоги повинні бути засоби, що нейтралізують дезінфекційні речовини, які використовуються.

6. Після проведення ветеринарно-санітарних робіт обличчя та руки необхідно вмити теплою водою з милом, руки продезінфікувати.

7. Палити та вживати їжу слід тільки у визначених для цього місцях.

8. При роботі з хворою птицею спеціалісти забезпечуються спецодягом (халатами/комбінезонами, рушниками, шапочками, змінним взуттям, бахілами, гумовими рукавичками, респіраторами тощо) та іншими засобами індивідуального захисту, а також необхідними інструментами, посудом, мийними та дезінфекційними засобами. Після закінчення роботи спецодяг і спецвзуття знезаражуються або знищуються. Після проведення клінічного огляду птиці чи відбору проб, патматеріалу від неї необхідно вмити руки з милом (з дотриманням техніки обробки рук) та вмити обличчя.

Для миття рук використовують рідкі мийні засоби, які дозволені для використання в Україні. Для запобігання ризику перехресного інфікування під час обробки рук персоналу необхідно використовувати безконтактний умивальник, безконтактний дозатор для мила, безконтактний дозатор для

10. Працівники птахозабійних підприємств забезпечуються засобами індивідуального захисту (масками, спецодягом, засобами особистої гігієни) відповідно до вимог законодавства.

Заступник директора департаменту –
начальник відділу Департаменту
тваринництва

О. Альшанова

**Повідомлення про оприлюднення
проекту наказу Міністерства аграрної політики та
продовольства України "Про затвердження Інструкції з профілактики та
ліквідації реовірусної інфекції птиці"**

Мета розробки зазначеної Інструкції полягає в забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо реовірусної інфекції птиці, покращенні методів боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращенні можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці.

Проект наказу оприлюднений шляхом його розміщення в мережі Інтернет на офіційних веб-сайтах Мінагрополітики (www.minagro.gov.ua, розділ «Регуляторна політика») та Держпродспоживслужби (www.consumer.gov.ua, розділ – Діяльність, підрозділ – Обговорення проектів документів).

Зауваження та пропозиції стосовно проекту у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня оприлюднення проекту наказу та аналізу регуляторного впливу в мережі Internet за адресами:

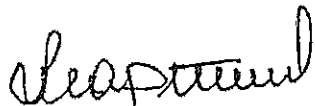
01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство аграрної політики та продовольства України, e-mail: info@minark.gov.ua.

01001, м. Київ, вул. Б.Грінченка, 1, Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, e-mail: info@consumer.gov.ua.

03151, м. Київ, вул. Донецька, 30, телефон/факс: (044)242-30-35, 242-30-33, e-mail: dpc10@meta.ua, Державного центру ветеринарної медицини птахівництва.

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, Державна регуляторна служба України, e-mail: inform@dkrp.gov.ua.

Перший заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України

Максим МАРТИНЮК

Аналіз регуляторного впливу проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України “Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці”

I. Визначення проблеми

Забезпечення здоров'я тварин та епізоотичного благополуччя країни – одне з найважливіших завдань Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, тому приділяється значна увага організації та проведенню заходів щодо захисту птиці від збудників інфекційних хвороб, а також зменшення або усунення ризиків виникнення таких хвороб.

За даними Державної служби статистики України, станом на 01.01.2017 року поголів'я птиці в Україні розподілялося таким чином:

господарства населення – 91942,3 тис. голів;

сільськогосподарські підприємства – 118031,2 тис. голів;

усі категорії господарств – 209973,5 тис. голів.

Виникнення та розповсюдження інфекційних хвороб у птахогосподарствах різних форм власності та подальше поширення їх через продукцію птахівництва. Особливе місце серед інфекційних хвороб займає реовірусна інфекція птиці.

На цей час в Україні не існує нормативно-правового акта (Інструкції), що регулює дії суб'єктів господарювання і органів влади, відповідальних за контроль за здоров'ям і благополуччям птиці, при виникненні реовірусної інфекції.

Слід також зазначити, що відсутність відповідного державного регулювання, за умов необхідності збереження належного рівня безпеки та якості харчових продуктів, а також потреби у просуванні продукції птахівництва на зовнішніх ринках, є суттєвим негативним чинником з точки зору іміджу України.

Дослідження птиці та продукції птахівництва на наявність реовірусної інфекції в Україні проводяться спорадично, тому фактичний епізоотичний стан щодо реовірусної інфекції не встановлений, хоча й реєструються періодичні спалахи.

Таким чином, проблема попередження розповсюдження реовірусної інфекції птиці в Україні не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і потребує окремого державного регулювання, оскільки у даному випадку стає реальною загроза як неконтрольованого поширення територією України реовірусної інфекції, так і значних економічних збитків.

Враховуючи те, що в Україні реєструються ензоотичні спалахи реовірусної інфекції, що спричиняє збитки та втрати у птахівництві, враховуючи досягнення та розробки сучасної науки щодо діагностики, лікування, профілактики захворювання на реовірусну інфекцію птиці, виникла необхідність у розробці проекту наказу “Про затвердження

Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці” (далі-проект наказу).

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-

II. Цілі державного регулювання

Основною метою розробки зазначеного регуляторного акта полягає у забезпеченні епізоотичного благополуччя України щодо реовірусної інфекції птиці, покращенні методів боротьби з цим захворюванням, покращенні можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці.

III. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<i>Альтернатива 1</i>	Збереження status quo
<i>Альтернатива 2</i>	Відсутність нормативно-правового регулювання на підзаконному рівні.
<i>Альтернатива 3</i>	Прийняття проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці".

2. Визначення альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	Прямі витрати відсутні. Проте в разі виникнення епізоотії, за відсутності необхідного регулювання неминучі, пов'язані із неконтрольованим поширенням збудника та втратами господарств від вимушеного забою, загибелі птиці, знищення продукції тощо.
Альтернатива 2	Часткове заповнення правової прогалини.	Витрати на доведення нових вимог до суб'єктів господарювання, ЦОВВ та

	Відсутність потреби витрачатись на заходи з профілактики.	ветеринарних фахівців мають бути здійснені в межах наявного фінансування. Проте в разі виникнення хвороби та конфліктних ситуацій, пов'язаних із необхідністю проведення лікувальних заходів і оздоровлення господарства можливі небажані конфлікти та суперечки щодо правового статусу рекомендаційних норм.
Альтернатива 3	Заповнення правової прогалини. Створення повноцінного регулювання, що дозволить мінімізувати ризики від поширення хвороби та збитки від неї. Збереження іміджу та статусу країни, що дозволить зберегти можливості для торгівлі продукцією птахівництва, в т.ч. і міжнародної.	Витрати на доведення нових вимог до суб'єктів господарювання, ЦОВВ та ветеринарних фахівців мають бути здійснені в межах наявного фінансування.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні.	Прямі витрати відсутні, доки не виникне хвороба.
Альтернатива 2	Прямі вигоди відсутні.	Прямі витрати відсутні, доки не виникне хвороба.
Альтернатива 3	Застосування профілактичних заходів знизить ризик виникнення і розповсюдження хвороби.	Витрати на проведення профілактичних заходів.

Оцінка впливу на сферу суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	221	158	103	482
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	45,9	32,7	21,4	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні.	В разі виникнення епізоотії, витрати на ліквідацію і оздоровлення особливо ймовірні для суб'єктів, що не застосовуватимуть профілактичні заходи.
Альтернатива 2	Можливість часткового попередження негативних наслідків при виникненні хвороби.	Витрати можливі для тих суб'єктів, що виконуватимуть рекомендації та застосують профілактичні заходи на власний розсуд.
Альтернатива 3	Застосування профілактичних заходів мінімізує можливість виникнення хвороби та відповідно зменшить потенційні витрати від ліквідації наслідків.	Витрати можливі за умови прийняття відповідного рішення суб'єктів господарювання. Витрати на проведення профілактичних заходів.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотири бальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Збереження існуючої ситуації є неприйнятним з огляду на суттєве зростання ризиків виникнення і поширення хвороби на території України за останні роки.
Альтернатива 2	2	Питання вирішується частково і може бути прийнятним за умови низького ризику появи хвороби на території України. Суб'єкт зможе самостійно обирати, як саме застосовувати заходи, передбачені рекомендаціями. Проте такий підхід є занадто ризикованим в разі виникнення хвороби і не може забезпечити захист від неконтрольованого поширення збудника.
Альтернатива 3	4	За сучасних обставин, єдиним адекватним шляхом є запровадження належного державного регулювання заходів з профілактики реовірусної інфекції птиці. Такий підхід відповідає світовій практиці та відображає потреби як держави, так і галузі птахівництва.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні або незначні	Переважно пов'язані із очікуваними ризиками та втратами у випадку виникнення хвороби	Низький результат Альтернативи 1 обумовлений надмірними ризиками втрати контролю над епізоотичною ситуацією в Україні та може спровокувати значні втрати для економіки та бізнесу.
Альтернатива 2	Незначні, через обмеженість застосування норм, що мають рекомендаційний характер.	Витрати на проведення профілактичних рекомендованих заходів, що здійснюватимуться на розсуд суб'єкта господарювання.	Низький результат Альтернативи 2 обумовлений неповноцінністю регулювання, що не дозволяє належно мінімізувати ризики для галузі птахівництва.
Альтернатива 3	Можливість організованої протидії занесення збудника хвороби у птахогосподарства. Мінімізація наслідків від хвороби завдяки застосуванню профілактичних заходів.	Пов'язані із проведенням у птахогосподарствах профілактичних заходів. Для суб'єктів господарювання також виникнуть витрати в частині дотримання належного рівня біологічної безпеки, що будуть залежати від поточного стану біобезпеки господарств кожного суб'єкта господарювання.	Варіант є оптимальним з огляду на сучасний стан застосовуваних в світі засобів правового регулювання профілактики та боротьби із реовірусною інфекцією птиці. Даний спосіб повністю відповідає нормам Закону України «Про ветеринарну медицину» та вимогам сучасності. Сприятиме запобіганню втрати

			поголів'я птиці, зниження продуктивності, покращенню якості виробництва продукції птахівництва та збереженню можливостей виходу її на міжнародні ринки.
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи.	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта.
Альтернатива 1	Відмова від Альтернативи 1 через надмірну ризикованість продовження відсутності регулювання та відповідно потенційної втрати контролю над епізоотичною ситуацією в країні.	Динаміка поширення реовірусної інфекції птиці на території України складає небезпеку для птахівництва України.
Альтернатива 2	Доцільність Альтернативи 2 є сумнівною, з огляду на частковий регулюючий ефект від застосування виключно рекомендаційних норм.	Низький результат обумовлений неповноцінністю регулювання, що не дозволяє належно мінімізувати ризики для галузі птахівництва.
Альтернатива 3	Чітко встановлює заходи обов'язкові для виконання усіма суб'єктами господарювання направлені в першу чергу на недопущення виникнення захворювання, збереження епізоотичного благополуччя птахівництва, виробництва безпечних продуктів харчування.	Нестача фінансування на проведення всіх необхідних заходів може бути суттєвою загрозою забезпечення виконання акта.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України "Про затвердження Інструкції з профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці", що забезпечує стабільну епізоотичну ситуацію в державі.

Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним та адекватним з огляду на можливість виконання та ефективної реалізації регуляторного акта, який дозволить забезпечити зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення реовірусної інфекції у

птахівничих господарствах різних форм власності, забезпечення стійкого епізоотичного благополуччя у птахівництві, виробництва продукції птахівництва гарантованої якості і безпеки.

V. Механізми та заходи, які забезпечують розв'язування визначеної проблеми

Вказану вище проблему планується розв'язати шляхом реалізації регуляторного акта, який надасть можливість забезпечення епізоотичного благополуччя України щодо реовірусної інфекції птиці, покращення методів боротьби з цим небезпечним захворюванням, покращення можливостей реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшення або усунення ризиків виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності, шляхом визначення заходів безпеки у птахогосподарствах для забезпечення профілактики та ліквідації реовірусної інфекції птиці. Заходи, які необхідно здійснити органам влади для розв'язання проблеми:

1) довести вимоги Інструкції до відома співробітників ветеринарних підрозділів Держпродспоживслужби та підготувати необхідні інструктивні матеріали на місцях;

2) забезпечити інформування громадськості про вимоги Інструкції шляхом оприлюднення її на офіційних веб-сайтах Мінагрополітики та Держпродспоживслужби, а також шляхом роз'яснювальної роботи через територіальні органи Держпродспоживслужби та управління агропромислового розвитку.

Заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:

1) провести навчання відповідального персоналу щодо особливості заходів профілактики реовірусної інфекції птиці та дій у випадку діагностування їх в господарстві;

2) переглянути внутрішні операційні та управлінські процеси щодо проведення профілактичних заходів згідно Інструкції;

3) передбачити в планах необхідні матеріальні та фінансові ресурси, в залежності від потреб підприємства на виконання вимог Інструкції.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Прийняття та реалізація проекту наказу дозволить забезпечити епізоотичне благополуччя України щодо реовірусної інфекції птиці, покращити методи боротьби з цим захворюванням, покращити можливості реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшити або усунути ризики виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності.

Вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта не очікується.

Вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта не очікується.

Оцінка можливості впровадження та виконання вимог акта державними установами ветеринарної медицини, які віднесені до сфери управління Держпродспоживслужби України, суб'єктами господарювання – вище середнього.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат з Державного бюджету України.

Для суб'єктів господарювання впровадження цього регуляторного акта не призведе до збільшення витрат, пов'язаних з необхідністю вивчення основних положень регуляторного акта.

Проект наказу відповідає принципам державної регуляторної політики.

Очікувані наслідки дії запропонованого регуляторного акта не передбачають нанесення шкоди суб'єктам господарювання.

Витрати суб'єктів господарювання можуть бути здійснені в межах загальних видатків на здійснення протиепізоотичних заходів та дотримання належного рівня біобезпеки, а тому зазначені розрахунки витрат згідно Додатку 2 та Додатку 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводились.

Розрахункові витрати суб'єктів підприємництва наведені згідно Додатку 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводились.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Прийняття та реалізація проекту наказу дозволить забезпечити епізоотичне благополуччя України щодо колібактеріозу птиці, покращити методи боротьби з цим захворюванням, покращити можливості реагування на спалах та оздоровлення неблагополучних птахогосподарств, а також зменшити або усунути ризики виникнення та поширення реовірусної інфекції у птахівничих господарствах різних форм власності. Вплив зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта не очікується.

Оцінка можливості впровадження та виконання вимог акта державними установами ветеринарної медицини, які віднесені до сфери управління Держпродспоживслужби, суб'єктами господарювання – вище середнього.

Реалізація регуляторного акта не потребує додаткових матеріальних та фінансових витрат з Державного бюджету України.

Для суб'єктів господарювання впровадження цього регуляторного акта не призведе до збільшення витрат, пов'язаних з необхідністю вивчення основних положень регуляторного акта.

Проект наказу відповідає принципам державної регуляторної політики.

Очікувані наслідки дії запропонованого регуляторного акта не передбачають нанесення шкоди суб'єктам господарювання.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Показниками результативності впровадження регуляторного акта буде зменшення кількості неблагополучних пунктів по реовірусної інфекції птиці, кількості хворої птиці в неблагополучних пунктах, кількості моніторингових досліджень відповідно до статистичної звітності.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією регуляторного акта, не передбачено. Не передбачається створення державних цільових фондів.

Зменшення розміру надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією цього акта, не прогнозується.

Розмір коштів та часу, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта не зміниться.

Дія буде поширюватися на всіх суб'єктів, які здійснюють господарську діяльність в галузі птахівництва.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб-вище середнього, оскільки регуляторний акт розміщено на офіційному веб-сайтах Мінагрополітики www.minagro.gov.ua та Держпродспоживслужби www.consumer.gov.ua. Прогнозні значення показників результативності Інструкції будуть встановлюватися після набрання чинності Проекту наказу.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією акта – прямих надходжень до державного бюджету не передбачається.

2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта – 482 суб'єктів господарювання діяльність яких пов'язана з утриманням та вирощуванням птиці (дрібні, середні, малі), та особисті селянські господарства громадян (приватний сектор) в яких утримується понад 91942,3 тис. голів.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень регуляторного акта – високий, оскільки повідомлення про оприлюднення, проект наказу та аналіз регуляторного впливу акта розміщено на офіційному веб-сайті Держпродспоживслужби (<http://www.consumer.gov.ua>) у розділі "Діяльність", підрозділ "Обговорення проектів документів".

4. Час, що необхідно буде витратити суб'єктам господарювання та/або фізичним особам, для виконання вимог акта – разово орієнтовно 2 години для відповідальних працівників на ознайомлення із новою Інструкцією, а також для проведення навчання персоналу, в залежності від рівня попередньої підготовки, орієнтовно до 8 годин. Час витрачений в даному випадку має обліковуватись в межах норм часу, що витрачається на виконання безпосередніх фахових обов'язків.

Для визначення результативності пропонується встановити такі показники:

кількість планових діагностичних досліджень на реовірусну інфекцію птиці;
кількість випадків захворювання сільськогосподарської птиці;
кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, які постраждали внаслідок захворювання;
кількість неблагополучних пунктів.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Державною службою України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів раїни шляхом обробки статистичної звітності Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, де будуть визначатися об'єкти контролю та нагляду, зони підвищеного ризику, які потребують повторного обстеження, досліджень та проведення відповідних протиепізоотичних заходів.

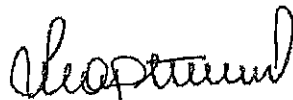
Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватись до дня набрання чинності акта.

Повторне відстеження буде проводитись через рік після набрання чинності цього регуляторного акта.

Періодичне - раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження.

Наукові установи для здійснення відстеження не залучатимуться.

**Перший заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України**

Максим МАРТИНЮК